

Csepeli György: Mentális klímaváltozás

- 2025. 05. 29.

Korunkban az emberi léttel mindig is velejáráó változékonyság, bizonytalanság, kétértelműség és komplexitás korábban sosem volt csúcsra érkezett. A fogyasztói kapitalizmus által elszabadított önzés és mohóság fenntarthatatlan növekedésbe hajszolja a Földön megtelepedett hívatlan lakókat, akik láthatóan mit sem tudnak kezdeni a maguk teremtette pusztító erőekkel, melyek műveként pusztul a környezet, forróbb a levegő, elfogy az ivóvíz, emberek milliói kényszerülnek szülőföldjük elhagyására, háborúk dúlják fel életüket, járványok betegítik meg testüket.

A változásoknak azonban van egy másik oldala is, melynek pusztító ereje nem az egyes embereken kívül, hanem bennük mutatkozik meg, kiirtva belőlük a gátlásokat, melyek hiányában elszabadulnak a korábban jól-rosszul elfojtott dionüszoszi indulatok.

A Netflix nem gyérszámú nézőit 2025-ben világszerte megrázkódtatta a *Kamaszok* címmel bemutatott négyrészes sorozat, mely puritán eszközökkel, pofonegyszerű dramaturgiával világít be a mai korban bekövetkezett mentális klímaváltozás sötétkamrájába, ahol egy angyalarcú kisfiút látunk, aki meggyilkolta egyik osztálytársát, csak azért mert az lány volt.

Stephen Graham és Jack Thorne forgatókönyvírók mintha Dosztojevszkijtől tanulták volna az írói mesterséget, akinek hőse, Rogyion Romanovics Raszkolnyikov szintén gyilkolt, amiről az olvasó a regény elején ugyanúgy tudomást szerez, mint a *Kamaszok* nézője, aki már a sorozat elején megtudja, hogy a 13 éves Jamie Miller gyilkos a javából. Raszkolnyikov és Jamie Miller között a különbség persze tetemes. A 19. században élt szentpétervári egyetemista napóleoni ambíciókat dédelgetett magában, fellázadt a világ általa igazságtalannak

tartott rendje ellen, s a rosszat a jó nevében követte el. A 21. század gyermekeként született brit kamasz, Jamie ezzel szemben mint fiú érzi magát rosszul a világban, ahol fiúként nem találja helyét, lány pedig nem lehet belőle.

A sorozatban bemutatott egyes esetben, mint cseppben a tenger, a jelen nyugati társadalmának alapvető zavarával szembesülünk, mely az életnek értelmet adó iránytűktől megfosztva hátborzongató idegenségbe űzi az embert, egyedüli bizonyosságként csak puszta testét meghagyva számára, melynek puszta biológiai-genetikai meghatározottságával transzcendens jelentések hiányában mit sem tud kezdeni.

Korunk mentális klímaváltozása kiolvasztotta az antik élet szabadosságának véget vető zsidó-keresztény kultúra alapjaként működő Tízparancsolat fékjeit, anélkül, hogy visszahozta volna a gátlást és traumát nem ismerő görög istenek örömét. A Kamaszok vérfagyasztóan nyugodt jeleneteiben az új világgal találkozunk, melynek gyermekeit nem szüleik otthon, nem a tanárok az iskolában, hanem társadalmi médiában

egyeduralkodó influenszerek nevelik, akik hatalmát a követőiktől elorzott mémek adják.

Az egyes halandó emberek nyelv révén működtetett agyai által képzett tartalmak a jövőben a mesterséges intelligencia tökéletesedése révén az emberiség halhatatlan agyába költöznek, amivel a teremtés visszatér a kezdetéhez, amikor Isten volt az ige.

Nincs hozzászólás!

Your Email address will not be published.

Save my name, email, and website in this browser for the next time I comment.

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

© 2025 e-nyelvmagazin.hu. All rights reserved.